

Rev. Jožef Varga

Pretekli petek zjutraj je Vsemogočni poklical k Sebi svojega zvestega služabnika č. g. Jožefa Varge, bivšega župnika fare Sv. Lovrenca v Clevelandu, rojenega 13. marca, 1909, v Prekmurju, v Sloveniji. Študiral je v Ljubljani in je tam tudi maturiral. Masiško posvečenje je prejel dne 9. julija 1933. v mariborski stolnici. Po prihodu v Ameriko je najprej bil nastavljen za kaplana v Fairport Harbor, Ohio, potem pri Sv. Vidu, Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu, pri Sv. Elizabeti in Sv. Marjeti Ogrski.

Rev. Varga je bil nastavljen za 5. župnika pri Sv. Lovrencu dne 12. marca 1968, upokojen pa je bil dne 5. julija tega leta.

Pokojni župnik Varga je bil brat dr. Stefana Varga, Agnes Horvat in Anice Gerencar, vsi v Jugoslaviji. Ga. Gerencar je prispela v Cleveland in se bo udeležila pogreba.

Na mrtvaškem odru bo danes, v ponedeljek, od 3. do 9. zvečer v cerkvi Sv. Lovrenca v Newburgu. Pogreb bo jutri s sv. mašo ob 11. dopoldne na pokopališču Vernih duš pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda.

Marie Prislund umrla

SHEBOYGAN, Wis. — Pretekli četrtek zvečer, 13. septembra, je na svojem domu nepričakovano umrla v 89. letu starosti ga. Marie Prislund. Smrt jo je doletela, ko je pisala nove članke za mesečno revijo "Zarje", ki jo izdaja Slovenska ženska zveza. Ga. Prislundova je bila redna in priljubljena dopisovalka Zarje več kot 50 let.

Marie Prislund je bila ena izmed zelo zavednih, delavnih slovenskih pionirk. Bila je ustanoviteljica Slovenske ženske zveze in je ostala do svoje smrti zvesta tej služni organizaciji ameriških Slovencev in ena njenih glavnih stebrov. Slovenci širom Amerike in Kanade so jo poznali po knjigi "From Slovenia — to America", ki jo je izdala leta 1968 in ponatisnila lani.

Pokojna zapušča dve hčerki in sina ter nešteto prijateljev in prijateljic. Pogreb ge. Prislundove bo danes zjutraj v Sheboyganu iz pogrebnega zavoda Jerend Haberman, v cerkvi sv. Cirila in Metoda, nato na pokopališču.

Orkan Frederick je razdejal obalo ob Mehiskem zalivu

PASCAGOULA, Miss. — Močan orkan Frederick, ki je pretekli teden divjal ob obali Mehiskega zaliva in posebno prizadel države Alabama, Florido ter Mississippi, je povzročil gmotno škodo, ki jo strokovnjaki sedaj cenijo za več kot 500 milijonov dolarjev. Kljub obširnemu razdejanju je bilo ubiti "samo" 8 ljudi, kar policijske oblasti pripisujejo pravočasnim ukrom več kot 400.000 prebivalcev prizadetih krajev. Vremenoslovci so točno sporočili, kdaj in kje se bo orkan pokazal.

V petek je predsednik Carter obiskal Alabama in Mississippi in se pogovarjal z lokalnimi uradniki in posameznimi prebivalci. Obljubil je, da bo zvezna vlada pomagala pri odpravljanju posledic tega najhujšega orkana v teh krajih v zadnjem desetletju. Trenutno primanjkuje predvsem pitne vode in hrane. Več ljudi je brez strehe.

Posebno v mestu Mobile, v Alabami, se je pokazala slabotna stran človeške narave. Prišlo je do več primerov plenjenja. Samo v Mobile so že aretirali več kot 100 ljudi, osumljenih plenjenja. Drugod pa poročajo, da so trgovci povečali cene raznih potrebščin. Obenem navajajo več primerov nesebične, medsebojne pomoči.

Janez Pavel II. je zaželen gost

VATIKAN. — Uradnik Vatikan je sporočil, da ne bodo spremenili seznama ameriških mest, ki jih bo obiskal papež Janez Pavel II. v prvem tednu prihodnjega meseca, ko se bo mudil v ZDA. Uradna in neuradna povabila ameriških mest kar naprej dežujejo v Vatikan, je rekel uradnik.

"Seveda bi papež prav rad

Novi grobovi

Frank Planinsek

Pretekli petek zjutraj je v bolnici Sv. Družine po dolgi bolezni umrl 88 let stari Frank Planinsek s 10609 Prince Ave., rodom iz St. Vida pri Stični na Dolenjskem, od koder je prišel v Ameriko pred 70 leti, mož Marije, oče Franka ter očim Franka in Stankota Vrbancic. Pokojnik je bil član Društva Najsv. Imena pri cerkvi Sv. Lovrenca, Dr. Bled št. 20 AMLA in Newburških pionirjev. Pogreb bo iz Ferfolijevega pogrebnega zavoda na 5386 Lee Rd., Maple Hts., danes, v ponedeljek, ob 8.30 zjutraj, v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo.

Lynn Ann Stranke

V Mt. Sinai bolnici je po dolgi bolezni umrla pretekli četrtek 35 let stara Lynn Ann Stranke, roj. Erjavec, s 19080 Genesee Road v Euclidu, vdova po leta 1975 umrlem možu Thomasu, hčerka Edwarda in Anne, roj. Stupar, Erjavec, vnukinja Jennie, roj. Skerl, Erjavec, nečakinja in sestrična. Pokojna je bil rojena v Clevelandu, graduantka Euclid High School in je nadaljevala študije na Kent State University. Zaposlena je bila kot odvetniška tajnica 15 let, zadnja leta pa je vodila pisarno pri Markey, Inc. Pokojna je bila članica SZZ št. 41 in AMLA št. 45. Pogreb bo danes zjutraj iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. ob 9.15, v cerkev Marije Vnebovzete ob 10., nato na pokopališču Vernih duš.

Oglašajte v Ameriški Domovini! S tem boste pomagali sebi in svojemu slovenskemu listu!

obiskal vsa mesta in kraje, ki so ga povabili. Na žalost je to nemogoče," je dodal. "Veliko smo preiščevali, predno smo izbrali mesta, katera bo papež obiskal."

Filmska igralka Jean Seberg je tudi bila larča agentov FBI

WASHINGTON, D.C.

Zastopnik FBI je v petek priznal, da je bila tudi znana filmska igralka Jean Seberg tarča agentov FBI v l. 1970. Seberg je pred dvema tednoma napravila samomor in njen prejšnji mož, francoski pisatelj in diplomat Romain Gary je FBI obdolžil, da jo je ta organizacija "povsem uničila".

Ko so se novinarji v Washingtonu pozanimali za to zadevo, so izvedeli, da so agentje FBI v resnici v letu 1970 skušali zmanjšati ugled Sebergove s tem, da so si izmislili zgodbo o njenem privatnem življenju. Sebergova je takrat podpirala razne skrajne črnske politične organizacije, proti katerim je FBI vodila podtalno borbo. Ker je bila Sebergova leta 1970 noseča, je FBI pripravila poročila, ki so trdila, da je bil oče tega otroka neki črnski voditelj. Ta poročila so na skrivaj razposlali raznim novinarjem. Čeprav ni bilo resnice v tej zgodbi, Sebergova ni nikoli mogla premagati težav, ki jih je ta afera povzročila.

Takšna dejanja so sedaj del preteklosti, je izjavil zastopnik FBI. "Kaj takega se ne bi moglo več zgoditi pri nas," je dodal.

Pogreb 40-letne Sebergove je bil v petek popoldne na pokopališču Montparnasse v Parizu ob navzočnosti 200 sorodnikov, prijateljev in novinarjev. Eden Sebergovih prijateljev je povedal novinarju, da je nesrečna igralka imela psihiatrične probleme že pred letom 1970, pač pa jih je kampanja FBI proti njej še povečala.

VREME

Pretežno sončno z najvišjo temperaturo okoli 77 F danes, jutri bo tudi sončen in toplejši dan. Najvišja temperatura jutri okoli 81 F.

SPORAZUM MED U. A. W. IN GENERAL MOTORS ODVRNIL DELNI ŠTRAJK

DETROIT, Mich. — V petek zvečer so se uspešno končala pogajanja med zastopniki Unije avtomobilskega delavstva (UAW) in vodstvom General Motors Corporation. Dosegli so nov triletni sporazum in s tem preprečili štrajk, ki je bil napovedan že za soboto zjutraj. To je prvič v zadnjih 15 letih, da ni prišlo do štrajka v tej industriji.

Nova pogodba predvideva znatno večjo osnovno plačo vsem delavcem, boljše pokojnine ter več prostega časa. Pri izboljšanju pokojnin so vključeni tudi sedanji upokojenci GMC, ki so bili člani UAW unije. UAW bo GMC dopuščala večje nadzorstvo in tudi bolj stroge sankcije napram tistim delavcem, ki pogostokrat izostajajo od dela. To je velik problem za avtomobilsko industrijo, posebej ob ponedeljkih in petkih. Obe strani sta torej zadovoljni s pogodbo in pričakujeta, da jo bodo delavci GMC hitro odobrili. Vodstvo UAW je izjavilo, da bo pogodbo močno zagovarjalo in da bo odločno nasprotovalo vsem možnim divjim štrajkom, ki so jih napovedovali nekateri unijski disidenti.

Pred nekaj tedni so na splošno trdili, da v avtomobilski industriji letos ne bo štrajka, da se bosta obe strani sporazumeli brez hujših težav zato, ker se ta panoga industrije nahaja v gospodarskem zastoju. Posebno prizadet v tem smislu je Chrysler Corporation. Ta firma je že sporočila, da bo njena letošnja izguba znašala več kot 700 milijonov dolarjev in da bo prihodnje leto izguba okoli 400 milijonov dolarjev. Vodstvo firme je javno priznalo, da brez znatne pomoči ameriške vlade in Kongresa

Chrysler teh finančnih težav ne bo mogel premagati. Kot poročajo iz Washingtona, razporeženo napram Chryslerju v Carterjevi vladi in posebno v Kongresu ni ravno naklonjeno.

UAW je obljubila, da bo upoštevala Chryslerjeve finančne težave in da bo deloma omejila svoje zahteve napram tej firmi. UAW se je tudi do neke mere strinjala s trditvami ameriških avtomobilskih firm, da bi dolg štrajk pomagal samo prodajalcem uvoženih avtomobilov in obenem ogrožal ameriški gospodarstvo.

Na tiskovni konferenci, ki sta jo obe strani imeli v petek zvečer, nista hoteli nič točne povedati glede podrobnosti pogodbe. Zastopnik GMC je rekel le, da pogodba predvideva "povečanje" osnovnih delavskih plač, boljše pokojnine, več prostega časa delavcem ter večje nadzorstvo nad izostajanjem delavcev.

Predstavnik UAW pa je dal novinarjem nekaj podatkov glede pokojnin. Delavec, ki se je upokojil leta 1974, ko je bil star 65 let, in ki je do slej prejemal mesečno pokojnino \$390, bo pod novo pogodbo prejemal kar \$498 v letu 1982. Pogodba namreč določa letno povišanje po 8.5% ali 28% po treh letih. Predsednik UAW, Douglas A. Fraser je rekel, da eden glavnih ciljev UAW je bil, unijske upokojece varovati pred nenehno rastjo inflacije. "To smo tudi dosegli," je dodal.

General Motors Corporation sedaj zaposluje približno 460.000 delavcev. V vsaki lokalni podružnici bodo delavci volili, ali jim je nova pogodba sprejemljiva ali ne. Med tem časom bo UAW začela pogajanja z vodstvi Ford Motor Co. in Chrysler. Ti dve firmi skupaj zaposlujeta okoli 320.000 delavcev. Pogodba med UAW in GMC bo služila kot podlaga za ta pogajanja.

David Kennedy, sin Roberta, je resno bolan na srcu

NEW YORK, N.Y. — David Kennedy, 24-letni sin umrlega sen. Roberta Kennedyja je resno bolan na srcu. Okuženje, ki je napadlo Kennedyjevo srce, je po mnenju zdravnikov začelo z uživanjem mamila z umazano injekcijsko iglo. Kaj takega se večkrat zgodi uživalcem mamil, je neki zdravnik dejal novinarju.

Dne 5. septembra je bilo objavljeno, da je bil mladi David Kennedy žrtev napada v nekem hotelu v propadajočem delu Harlema, v mestu New Yorka. Omenjeno je bilo, da je ta hotel znan kot nekakšno središče za prodajo vseh vrst mamil. Policijske oblasti, ki ta hotel dobro po-

Iz Clevelanda in okolice

Lep koncert —

Pevski zbor "Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice je včeraj navdušil poslušalce v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. s svojim koncertom. K lepe mu uspehu zboru čestitamo!

V bolnici —

V soboto zvečer sta bila naša priljubljena rojaka g. in ga. Vince in Vida Sfiligov v hudi avtomobilski nesreči. Ga. Vida je v "intensive care" v Lake Memorial bolnici v Painesvillu, Ohio. Obe ma želijo številni prijatelji čim hitrejšega okrevanja.

Dopolnilo —

Naknadno so sporočili, da je bila pokojna Amalia Povirk članica Oltarnega društva in Marijine legije pri fari Marije Vnebovzete, št. 14 SZZ in Sv. Jožefa št. 169 KS-KJ.

Svoji k svojim! —

Preglejte skrbno vse oglaševane v listu in podprite vse, ki podpirajo vaš slovenski list! Svoji k svojim! Podprimo slovenske trgovce in podjetnike, ki podpirajo slovenske stvari in slovenske cilje!

Vinska trgatega uspeša —

Letošnja tradicionalna "Vinska trgatega" na Slovenski pristavi je lepo uspeša. Nastopili so Fantje na vasi, Kres in Alpski sketket.

Vstopnice v predprodaji —

Vstopnice za koncert zbor "Fantje na vasi" v soboto, 6. oktobra ob sedmih zvečer v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju, si lahko nabavite v predprodaji. Kličite 432-2041 ali 881-1725. Vstopnice so po \$3.50.

Izbruh Mt. Elne je usmrtil 6 turistov

CATANIA, It. — Skupina 200 turistov, večinoma tujcev, se je v sredo mudila na vrhu največjega aktivnega vulkana v Evropi, Etna. Brez opozorila je prišlo do izbruha lave, ki je v trenutku zajela več turistov. Žrtve niso imele nobene možnosti bežati v stran. Pri izbruhu je bilo takoj mrtvih 6 oseb, kakih 35 pa je bilo ranjenih.

Turisti stalno prihajajo na vrh kraterja v upanju, da bi kaj posebnega videli. Da je vulkan zelo nevaren in da je v preteklih mesecih že večkrat izbruhnil brez opozorila, turistom ni nič mar.

znajo, so bile prepričane, da je bil Kennedy v tem hotelu zato, ker je hotel nakupiti nekakšno vrsto mamila, po vsej verjetnosti kokaina. Novinarji so kmalu ugotovili, da je bil David Kennedy že večkrat opažen v tem hotelu.

V sredo je zastopnik Kennedyjeve družine pritrdil, da je mladi Kennedy bolnik v svetovno priznani Massachusetts General bolnici. Čeprav so mu zdravila že nekaj pomagala, je rekel zastopnik, je Kennedyjevo zdravstveno stanje resno. Dodal je le, da ima David Kennedy "zdravstveni problem" že nekaj let. Tiskovna agencija AP pa je sporočila, da ji je nekdo, ki je zelo blizu Kennedyjeve družine, povedal, da je David Kennedy uživalec mamil.

Resnično krščanstvo pri nas danes in jutri

VI.

Da se razumemo: ne zavzemam se za strukture, kjer bi imelo krščanstvo privilegirani položaj. Glede na dejstvo, da smo pluralistična družba, bi bilo to krivično in sploh ne dobro za krščanstvo. Po spreobrnjenju rimskih cesarjev je vse navalilo v Cerkev. Vendar se škojfe niso slepili s temi uspehi. "Malo svetnikov, veliko grešnikov," pravi sv. Avguštin. In ugotavlja: "crevit hypocrisis" — "porastla je hinavščina" (Enarr. in Ps. 7, 9). Ne, ni dobro za kristjane, da so v privilegiranim položaju. Zavzemamo se samo za enakopravnost.

Potem ko smo navedli nekatere pomisleke glede na polno vključevanje v socialistično stvarnost, se lahko vprašamo: kakšnega kristjana oblikovati danes? Ker za vernike kot take ni predvidene mešče v tej družbi, ker imamo rezerviran samo začasni prostor (v prihodnji komunistični družbi nismo na programu), ker v tej družbi

kot Cerkev nimamo dobesedno nobenega poslanstva — kakšnega vernika tedaj vzgajati? Vzgjajati ljudi za mučeništvo? V smislu: "Tvegaj vse za vero. Ne boj se trpeti križev in zapostavljanja." Lahko je to govoriti. Toda ljudje z mučeniškim poklicem niso množica. To je lahko stališče posameznika, množica ga ni sposobna. Drugo možno stališče je zavzeto sodelovanje pri gradnji socializma. Videli smo, kako je to dvoumno in kakšne pomisleke nam vzbudi. Kakšnega kristjana oblikovati danes? Morda bomo na koncu laže odgovorili na vprašanje.

Ti pomisleki imajo svojo težo. V njih se izraža naša upravičena zahteva po svobodi, pravičnosti, enakopravnosti. Povedani so v želji, da bi bila naša družba iz dneva v dan bolj demokratična in bolj napredna.

Kristjani smo del te družbe. V njej moramo igrati svojo vlogo, kajti tu nismo po golem naključju in brez cilja.

V ta prostor in v ta čas nas je postavil Bog. Če živimo danes, v teh zadnjih desetletjih 20. stoletja v družbi z določenim gospodarskim in političnim sistemom, če se sočujemo z določenimi problemi in težavami, živimo zato, ker je Bog zelo konkretno hotel te probleme in težave za nas. Družba, ki v njej živimo, in problemi, ki jih srečujemo, nam narekuje poslanstvo in temu poslanstvu se ne smemo izneveriti. Če bi ga zanemarili, bi se izneverili Bogu. Ni treba tožiti nad tem časom in se ozirati nazaj. Nikoli ni bilo lahko biti zares kristjan. Bog je hotel, da živimo v tem zgodovinskem trenutku in v tem političnem okviru. Tu moramo delati, tu moramo opraviti poslanstvo, ki je zaupano, kot zvesti in modri služabniki (Mt 24).

Kakšno je to poslanstvo? Poleg splošne naloge, ki jo ima vsak član družbe, da ustvarja materialne, moralne in kulturne vrednote (pri vsem tem sodelujemo z dru-

gimi), imamo kristjani posebno poslanstvo, ki izhaja iz vere v Jezusa Kristusa in iz upanja, ki je v nas.

1. Tej družbi lahko prinesemo novo razsežnost smisla in upanja. Veliko govorimo o gradnji socializma, o humanistični družbi, o napredku. Toda če opustimo abstrakcije in stopimo na realna tla in se vprašamo, kaj to pravzaprav pomeni, bomo morda priznali, da gre navsezadnje in v najboljšem primeru za višjo obliko potrošniške družbe. Če odgrnemo to humanistično kopreno, ki vanjo nenehno ovijamo socialistično družbo, vidimo, da se to končno zreducira na dejstvo, da bomo tedaj vsi dobro jedli in pili, da si bomo lepo uredili življenjsko okolje, da bomo živel v bratstvu in prijateljstvu z vsemi, da bomo svobodno ustvarjali kulturne in estetske vrednote. Lepo, vendar je to zadosti za človeka in civilizacijo, ki sta zapisa na smrti? (Dalje)

Franc Rode

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — Editor

Published Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks in July

NAROCNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in deželo izven Združenih držav:
\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$15.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months
Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

83

No. 103 Mon., Sept. 17, 1979

“Draga” v besedi in spominu

II.

Lahko bi rekli, da je šlo za spore, ki jih danes zasledujemo v italijanski Krščanski demokraciji, kjer imamo različne struje, vendar so vsi katoličani. Pri Slovencih je pa ta spor imel pozneje med vojno in komunistično revolucijo za posledico, da se je en del katoličanov, posebno Stražarji in Mladci, odločil za obožen upor proti OF, drugi pa je menil, da lahko sodeluje s partijo v boju proti okupatorju. V tem je torej zgodovinski pomen zlasti drugega bohinskega tedna.

Da je bila tema predavanja živa in še vedno pekoča, je pokazala dolga debata, v katero so posegli številni udeleženci. Debata se je zaključila šele ob 9. uri zvečer, ko je bila že temna noč.

Naslednji dan, v nedeljo dopoldne ob 9. uri, bi moral maševati za udeležence škof Lorenzo Bellomi. Toda škof vikar dr. Škerl je že v soboto ob odprtju opozoril, da je škof zadržan, ker ga je Italijanska škofska konferenca poslala kot svojega zastopnika k proslavam v Zadru, kjer so hrvatski katoličani obhajali tisočletnico, odkar je knez Branimir zaprosil papeža za potrditev svoje oblasti. Zato je maševal dr. Simičič, ki je po maši imel tudi predavanje, kateremu so dali naslov: “Narodnost v teologiji in Cerkvah proti letu 2000”.

Predavatelj sam je svoj namen takole označil: “Teološko razmišljanje, ki vam ga bom podal, je močno zaznamovano z življenjskim izkustvom, izkustvom kristjana, ki se steka v izkustvo zamejca, člana narodne manjšine. Kljub morda bitnim negativnim momentom, ki jih doživljajsko prizadetost zaradi ogroženosti dragocene vrednote predstavlja, sem vendar prepričan, da je manjšinsko doživljanje narodnostne razsežnosti dobro izhodišče za njeno filozofsko in teološko dojetje. Vsakdanje bivanjsko soočanje z večinskimi sosedom, ki te s svojo kulturo in politično gospodarsko silo plaši in privlačuje ter nakazuje ugodnosti, ki ti jih lahko nudi asimilacija, te naravnost izziva, da do zadnjih korenin razčleniš vrednote, ki sestavljajo tvojo narodno istovetnost ter osmišljujejo in opravičujejo tvojo drugačnost.”

Iz teh ugotovitev je dr. Simičič globoko in tudi temeljito razvil filozofske in teološke narodne razloge narodnosti, da je prišel do zaključka: “Dovolj jasno je dvojno sporočilo: Bog je istočasno stvaritelj edinosti slovenskega rodu in njegove raznolikosti. Ljubi vse ljudi z isto ljubeznijo in vsakega posebej, kakor da bi bil edini na svetu. Pa še nekaj je za nas kristjane najbolj odločilno: utelešenje božjega Sina v to narodno svojost in drugačnost...”

Ob diskusiji je nekatere svoje poglede še pojasnil in poglobil.

Zaključek študijskih dni je bil v nedeljo popoldne ob 4. uri. Poslušalec se je zbralo še več kot v soboto: prišli so tudi številni mladi. Predavanje je imel Sergij Pahor, časnikar na tržaškem radiu. Obravnaval je temo: “Slovenski matični, zamejski in zdovski trenutki.”

V strnjenih besedah je orisal sedanjí položaj Slovencev v Sloveniji, zamejstvu in v zdomstvu. Ustavil se je ob političnem, gospodarskem, kulturnem in verskem položaju. Ni se mogel spuščati v dolge analize, ker mu čas ni dopuščal. Ob debati so njegovo predavanje pohvalili, da je bilo izčrpno, objektivno, čeprav nekoliko pesimistično.

Predavatelj sam je dovolj kritično pokazal na politične razmere sedanjega trenutka Slovencev v Jugoslaviji, ki jih pogojuje totalna oblast partije in politični indiferentizem večine prebivalstva, ki se ob dobrem življenjskem standardu zadovolji, da partija za vse misli in ukrepa. Partija vidi konkurenta svojí absolutni oblasti samo v Cerkvi. Od tod zadnji napadi in polemike zaradi Rodetovega predavanja in izjava nadškofa Pogačnika. O zamejcih je dejal, da so razmere pač različne od pokrajine do pokrajine, kjer žive. Isto velja za zdomce po raznih deželah in celinah.

Njegovemu predavanju je znova sledila dolga debata, pri katerih so debaterji dopolnili njegova izvajanja in poudarili odgovornost partije do zamejskih in zdovskih Slovencev, na katere gleda le skozi svoja ozka partijska očala in ne na narodno skupnost v zamejstvu kot tako. S svojimi posegi so v debati tudi

drugače obogatili Pahorjevo predavanje.

Zato bo zanimivo prihodnje leto brati celotno gradivo letošnje Drage, kakor je zanimivo brati lansko, ki je bilo naprodaj v posebni knjigi. Organizatorji — Društvo slovenskih izobražencev — se namreč vsako leto potrudijo, da izdajo vsa predavanja in vse posege v debato v posebni knjigi. V 14 letih se je nabralo že 14 knjig, ki bodo dober vir tudi za zgodovino.

Naj zaključimo to poročilo z besedami neke udeleženke: “Po Dragi bom še eno leto svobodneje zadržala.”
K. H.

Beseda iz naroda ...

Ob župančičevem Baragi

Bronasta plošča škofa F. Barage, delo umetnika M. Župančiča, ki bo vzidana v Baragovo rojstno hišo v Mali vasi, Slovenija.

NEW YORK, N.Y. — Baragova plošča Mira Župančiča je visok relief, približno 24x48 inčev velik, s sledečim napisom: Škofo Frideriku Baragi — s katerim nas veže rojstni dom — v zahvalo za uslišane prošnje — Jože Lah in družina — Willowhy Hills, Ohio, U.S.A. — 1979. Iz monumentalnega poprsja zraste značilen asketski obraz misijonarja, rahlo je nasmejan, malce pobešana glava, kodrasti lasje, ostre poteze ob ustih. Podoba razmišljujočega človeka, ki pa hoče deliti notranjo srečo z gledalcem. Odlitek v bronu je brez napake.

Ne poznam načrtov za ureditev Baragove rojstne hiše in ne vem, ali bo relief del celotne podobe. S te strani ne bom sodil, poročal bom le o kipu.

Pred dobrim letom sem bil v Clevelandu na predavanju dr. Nielsena; govoril je o zgodovini svojega rodu v Sloveniji. Na univerzi sem srečal Jožeta Laha, s katerim sva se poznala po dveh ali pa treh telefonskih pogovorih. Jože me je povabil na dom. Tam mi je razložil načrt družine, da bi postavila Baragi ploščo na misijonarjevi rojstni hiši v Mali vasi. Hiša je last Lahove družine, v njej je bil rojen Jože. Plošča naj bi bila vzidana v zunanjo steno na vrtni strani. Obenem s ploščo bi družina uredila vrtec in tlakovala pot do spomenika. Lega je dobra zaradi pravne osvetlitve. Hiše ne poznam, sodim po sodbi drugih in po fotografijah.

Takrat je France Gorše postavil svoj spomenik v Mali vasi — dva kipa v istem kraju in v podoben namen — to gotovo nima pomena. Mislim, da sem dal pameten nasvet, ko sem predlagal Mira Župančiča. Pameten po več straneh. Prvič: prav je, da upodobi darilo slovenske družine, ki živi v Ameriki, likovnik, ki prav tako živi v naši deželi. Drugič: malokdo ve, da je Miro Župančič tudi narodni kipar; lepo je, da dobi

priliko in se uveljavi tudi v tej veji lepih umetnosti. In tretjič: podprimo, kadar moremo, dela naših ustvarjalcev v cerkvah, domovih, po uradih, v katerih delajo naši ljudje in v katerih imajo vsako leto lepo vsoto z nakup umetnin. (Pred kratkim je moj sin Andrej predstavil Sonjo Lamutovo, eno izmed najuspešnejših slovenskih ustvarjalcev, ki razstavlja v naši deželi, in dosegel, da je Irving Trust kupil njeno delo.) Toliko v pojasnilo, ne v opravičilo.

Mislim, da bo bralce Ameriške Domovine bolj zanimalo pripovedovanje Mira Župančiča, ki sem ga po spominu povzel iz najinega razgovora na predvečer Baragove proslave v Clevelandu. Srečal sva se v prijaznem domu Ravnikarjev v Ridgewoodu. Mirova žena je Ravnikarjeva Marinka, naša pevka in prosvetna delavka.

“Bralcem bom kar sam razložil, kako je prišlo do te plošče. Ti pa pripoveduj o sebi.”
“Zadnjih sedem let hoči naša družina na počitnice v Lake George v New Yorku. V mirnem in gozdnatem delu letovišča najamemo koč. Tista tišina, pravzaprav ne d o t a k n j e n a narava, je pravšnje okolje za poglabitev in umetniško ustvarjanje. V New Yorku tega ni moči najti.”

“In čas zorenja? Mislim od krali do cveta?”

“Z osnutki sem začel pred letom, pa vendar v Lake Georgeu še nisem imel v mislih končne podobe. Nastala je v treh tednih. Potem sem popravil še dva tedna v New Yorku. Službo sem seveda pustil, oboje hkrati, to ne bi slo.”

Spet stara slovenska pesem, brez žrtve ne gre. Miro bi preslišal tako vprašanje. Kongresna brošura, lanskoletna brošura za Koroški teden, delo pri razstavi Slovenskega kulturnega tedna, slo-

venskega uspeha v New Yorku; nikdar ni odklonil, vse zastoj. Poleg poklicnega grafičnega dela posveča dolge ure čisti ustvarjalnosti, pa tudi slovenskemu garanju v New Yorku: otroke uči slovensko pisati, brati, govoriti; v Lake Georgeu, tako so mi povedali, so imeli vsak dan slovensko uro. — Ob potrebi, ki je pri Ravnikarjevih nikdar ne manjka, smo se razživel.

“Te Baraga zanima? Mislim še, do kakšnih meja si šel, da bi ga poznal?”

“Te Baraga zanima? Mislim še, do kakšnih meja si šel, da bi ga poznal?”

“Prebral sem vse, kar je bilo dosegljivega. Lani sem v Mali vasi videl misijonarjev rojstni kraj. Pogovarjal sem se z oskrbnico, pa tudi z lajki in duhovniki, ki skrbijo za njegovo svetnišvo. Namenoma nisem študiral kipov, podob in risb, ki so jih ustvarili slovenski likovniki v našem času. Hotel sem ostati neodvisen, soditi po svoje. Zanimale pa so me stare podobe, predvsem resnične. Iz Langusovega portreta težko izluščim slovenskega misijonarja med Indijanci v zarji naše dežele, pionirja vseh vrst.”

“Pravijo, da ljudje, ki dolgo časa živijo skupaj, postanejo podobni. Si iskal in našel take podobnosti?”
“Brez dvoma. Poteze okrog ust spominjajo na indijanske obozre. Baraga je poznal tisto življenje, tudi jezik. Pisal je v jeziku spreobrnjenec. Okolje vtisne pečat predmetom, vse dobi nekakšen skupen imenovalec. Glej naravo. Duhovno in stvarno okolje vtisne pečat obrazu, oblikuje izraz.”

“Vlitek je odlični. Katero livarno si izbral?”
“Težaško delo sem opravil kar sam in sicer — tako mislim — v najboljši livarni v našem mestu: Bedi-Makky Art Foundry Corporation. Spominja se, da na predvečer vlivanja še napis nismo imeli. Če ne bi bilo dr. Lenčkove pomoči, ki nam vedno rad pomaga pri iskanju pravšnje besede, bi moral počakati mesec ali pa še več. Navajeni smo naglice, to pa se ne opravičuje napak, ki bi se lahko vrinile v napis. Radirka na bronasti plošči ne opravi bogve kaj. Mislim, da je šlo po sreči.”

Baragov relief je močno delo. Škoda, da naš neusmiljeni svet s tako skopo roko odmerja čas, ki ga lahko posvetimo lepoti in slovenskemu uveljavljanju v svetu. To oboje je iskal in našel Miro Župančič v svojem Baragi, ustvarjenem in v bron vlitim v Ameriki prav za Baragov dan v Clevelandu leta 1979.

Se smo se pogovarjali na vrtu pod bradjo, iz katere mi je Miro utrgal dva lepa grozda. Pot iz vinograda je vedno pozno domov.

Simon Kregar

Cerkvica v Franku nas vabi

CLEVELAND, O. — Društvo S.P.B. Cleveland nas zopet vabi na tradicionalno romanje v Frank, Ohio, ki bo v nedeljo, 23. septembra. Tamkajšnja prijazna cerkvica z Žalostno Materjo božjo na oltarju je tako domača, kakor smo jih bili navajeni doma v Sloveniji. Nekateri tudi pravijo, da podoba oltarja spominja na vetrinjsko cerkev na Koroškem.

Vsako leto se nam pridruži več romarjev, da je tudi letos bilo treba naročiti še en avtobus, ker sta že v prvem tednu po vabilu na to romanje bila oba avtobusa zasedena.

Sv. maša bo ob 11. uri dopoldne v cerkvi. Dasi je skoraj premajhna za vse romarje, smo rajši v cerkvi kot v svetišču na prostem v neposredni bližini. Maševala bo sta č. g. dr. Pavel Krajnc in p. Fortunat Zorman. Po sv. maši je čas za kosilo, ali v tamkajšnji obednici ali zasebno pri mizah v parku okrog cerkve. Ob 2. uri — ali kakor bo tam napovedano po zvočniku — sv. križev pot na prostem po prijaznem gozdičku, takoj nato se vrnemo v cerkev, kjer bodo pete litanije Matere božje. Po litanijah se še tam zadržimo kakšno uro za pogovore in petje. Okrog 6. ure zvečer bomo nazaj v Clevelandu.

Kdor se želi pridružiti temu romanju, se naj takoj prihlasi, ker je na avtobusu samo še nekaj sedežev nezasedenih. Prijave sprejemajo: Vinko Rožman, tel. 881-2852; Lojze Bajec, tel. 486-3515 in Marija Mauser, tel. 391-6127. Cena \$6, otroci polovično.

Mnogi prihajajo vsako leto s svojimi avtomobili. Najprimernejša pot je Ohio Turnpike do izhoda 7, nato južno po 250 do ceste 20, po njej zahodno do ceste 4, kjer že vidite prve napise za kažipot k romarski cerkvi Žalostne Matere božje (Shrine of Sorrowful Mother).

Odhodi avtobusov: Izpred Marije Vnebovzete v Collinwoodu kmalu po 7.15 uri zjutraj, izpred Baragovega doma na St. Clairju ob 7.45 zjutraj.

Vremé nam je bilo doslej vedno naklonjeno, četudi je včasih zjutraj kazalo na dež, tam pa je bilo lepo, zato se podamo na pot v vsakem vremenu.

Jože Melaher

SPOMIN NA BARAGOV DAN

LEMONT, ILL. — Izmed vseh programov Baragovega dne sem največ pričakoval od večerne pobožnosti pri Lurški Materi božji. Razlog je preprosti. Pred dvema leti je bila za Baragov dan prvič večerna pobožnost.

In vse zgleda, da bo v bodoče ostala, ker je bolj primerna za začetek programov Baragovega dne kot pa družabna prireditev. Teh imamo dovolj in nevarnost je, da postajajo zadnji ostanek prosvetnih prireditev. Poleg tega sem bil gotov, da nam bo pridiga škofa Alojzija Ambrožiča nudila največ od vseh programov Baragovega dne. To vem iz skušnje preteklih Baragovih dni. Pridiga škofa Povisha leta 1972 v Manistiquem mi je ostala dolgo v spominu. Se močnejši vtis je naredila pridiga škofa Rauscha 1976. Ker sem dobil besedilo te pridige, sem jo prestavil v slovensčino in jo uporabil ob raznih prilikah za pospeševanje poznanja škofa Barage.

Škof Ambrožič je poslal svojo pridigo za “The Baraga Bulletin” in za naš mesečnik Ave Maria, za kar sem mu hvaležen. Škoda bi bilo, ako bi ohranili na njegovo pridigo samo lep spomin, a ne bi mogli razmišljati o duhovni podobi škofa Barage, kot jo je narisal v zgoščenih stavkih v angleščini in v slovensčini. Poleg tega bo njegova pridiga dosegla tudi one, ki je nislo slišali. Škof Ambrožič nam je odkril podobo Barage, kakršna je nastala v njem ob razmišljanju njegovega življenja in dela. Poznamo požrtvovalnost, vztrajnost in delavnost božjega služabnika, a večerna pridiga pri Lurški Materi božji nam je jasno prikazala, zakaj je bil Baraga požrtvovalen, vztrajen in delaven.

Baraga se ni nikoli trudil, da bi naredil vtis, imel je popolno zaupanje vase. Dela in družje se s preprostimi ljudmi in je srečen med njimi. Mnogi, ki so hodile poslušati njegove pridige in se udeleževati pobožnosti, ki jih je vodil, so našle v njem poleg privlačne osebnosti in govornika tudi duhovno vodstvo. Baraga je bil prost vseh kompleksov in pretvarjanja. Po končanem študiju prava je študiral teologijo, govoril je gladko več jezikov, a se ni sramoval svojega čustvovanja in ne čustvovanja ljudstva, kateremu je služil. Prijateljstvo njegove “Dušne paše” ima svoj razlog v pristnosti doživljanja, ki je skladno z načinom približanja povprečnega vernega ljudstva njegovega časa in njegove dežele h Bogu. Baraga se je brez bojzani ponižal na nižino ljudskih pobožnosti, zakaj bil je prepričan, da je pot k Bogu v ljudskih pobožnostih označena s krščansko in človeško neokrnjenostjo in celovitostjo. Ne boji se neprijateljstva med svojimi duhovniškimi tovariši, ki ne odobravajo njegovega načina dela. Baraga ima popolno zaupanje vase in vse, kar dela, je sad njegovega prepričanja.

Slovenski del pridige je začel z besedami: “Škof Baraga je bil človek, ki je popolnoma doma v tako imenovanem velikem svetu — znašel se je, kjerkoli je pač bil. Toda niti na misel mu ni prišlo, da bi moral kupovati domovinsko pravico v tem svetu za ceno domovinske pravice v svoji rojstni deželi.” S temi besedami je naslikan Baraga kot vzor zvestobe ali še bolj pristnosti. Baragu se je samo po sebi zdelo umljivo, da je Slovenec in nikoli mu ni prišlo na misel, da bi moral pozabiti na svoj slovenski dom, da bi si pridobil novega v velikem svetu. Bil je trdno ukoreninjen v svoj slovenski svet. Danes mnogi iščejo svoje “korenine”, ker so izkoreninjeni in so pozabili, odkod izhajajo. Nezvestoba svoji naravi, svojemu domu, iz katerega smo izšli, nosi posledice. Poskus Amerike kot topilnega lonca se ni posrečil. Tega škof v pridigi ni dejal, povedal nam je pa drugo veliko resnico, ki nam pojasni, kar marsikdo ne razume, ko je dejal: “Slovenec je ostal (op.: Baraga) do smrti na tako samo po sebi umeven način, da mu ni bilo treba tega poudarjati ne sebi ne drugim.”

(Dalje na 3. strani)

Slovenski teden v Chicagu

CHICAGO, ILL. — Teden slovenske umetnosti, glasbe in plesa (Slovenian Festival) bo letos — prvič — v znamenju “Daley Center” v sredi mesta Chicaga (Washington & Clark) od ponedeljka, 24. septembra, do vključno petka, 28. septembra 1979. Ves teden bodo razstavljene slovenske umetnine (slike in ročni izdelki) v prtiličnih prostorih (Lobby) obširne zgradbe. Razstavo sta v okviru župnije sv. Stefana pripravila Mrs. Metoda Fischinger in Mr. Adi Kranjc.

V ponedeljek, 24. septembra, bo ob 12 (popoldne) na “Daley Plaza” predstava z izzivanjem slovenske glasbe (zbor “Slovenska pesem”) — vodi dr. p. Vendelin Spencov in slovenskih narodnih plesov v izvedbi SARC folklorne skupine (voditeljica Mrs. Corinne Leskovar in Miss Magda Simrayh). — Rokjaki in prijatelji slovenskega naroda in slovenske kulture javljeni k predstavi in ogledu slovenske razstave.

Vr

BOREC PROTI INFLACIJI

Eden glavnih vzrokov, da so se vaši računi za elektriko zvišali, je porast stroškov skoraj vsega, kar potrebujemo pri proizvodnji zanesljive električne energije za vas.

Toda naši delavci se borijo proti tej inflaciji.

Lani so uslužbenci Illuminating Company predložili več kot 3,000 idej za izboljšanje naše učinkovitosti. Nekatere ideje so izboljšale učinkovitost brez znatnih denarnih prihrankov. Druge so prihranile več tisoč dolarjev. Neki Druge so prihranile več tisoč dolarjev. Neki boljši sistem za vžiganje grelcev na olje, kar je prihranilo več kot \$50,000. Drugi delavec je priporočil boljši način drobljenja premoga, kar je prihranilo \$46,000. Ideja za rešitev

transformatorjev je prihranila \$32,000.

Poleg tega, poslužno moštvo Illuminating Company prinese v naše delovno središče več ton kablov in drugega rabljenega materiala. Naši uslužbenci predelajo, kar morejo, ali pa skušajo najti nove uporabe za tisto, kar ne morejo predelati.

Drugače povedano, uporaba novih idej in rabljenih materialov je lani prihranila več kot dva milijona dolarjev.

Uslužbenci Illuminating Company storijo vse, kar morejo, v borbi proti inflaciji s tem, da kontrolirajo stroške in prihranijo kjerkoli in kadarkoli je mogoče. Oni se ravno tako brigajo glede stroškov elektrike, kot se brigate vi.

The Illuminating Company

ALOJZIJ BREZNIK:

Študiral sem v mariborskem bogoslovju

XXIII.

Dve leti pozneje me je Davorin Petančič iz Pišec v Posavju prosil za isto čast. Ker je njegov dom bil daleč od mojega, sem se kar preselil na njegov dom. Ker sem že kolesaril, sem se lažje premikal po okoliških krajih Pišec. Njegov brat France, že kaplan, je večkrat prišel domov; a sta bila po značaju kakor noč in dan; njegov drugi brat, ki je bil zaposlen kot prodajalec v Brezicah, je bil silno zgovoren in duhovit; on mi je pravil, da je prodaja blaga za obleke duhovnikom zelo preprosta zadeva; samo da je blago črne ali temnosive barve in da je drago, pa ga bo duhovnik kupil. Priprave za to novo mašo pa so bile precej drugačne. Davorin je hotel obhajati svojo novo mašo na precej svojski način. Ne v farni cerkvi, pač pa v cerkvi na Svetih gorah, znani božji poti, ki je bila podružnica šentpeterske fare ob Sotli. Nobenih priprav za to, ker bi se naj novomašni obed serviralo v romarskem domu bliž cerkve. Novomašni obed bi naj bil del splošnega po-

poldanskega ljudskega rajanja pred cerkvijo in okoli romarskega doma. Obred bi naj pripravil in serviral šentpeterski gostilničar Zorenč. Večkrat sem se ustavljal pri Zorenču, da sva sestavila jedilni list, da sva ugotovila, za koliko ljudi se naj pripravi slovesno kosilo. Vse je bilo na njegovih ramenih: hrana, pribor, strežniki, prevoz hrane in pijače k romarskem domu na vrhu hriba. Priprave so dobro potekale. Na dan nove maše pa nezgode. Ko smo zjutraj zapustili dom v Pišecah in se začeli pomikati proti svetogorski cerkvi, je vreme bilo lepo. Nekako sredi pota med Pišecami in cerkvi na hribu se je ulila huda ploha, ki je divjala precej časa. Tedaj sem videl, kaj lahko dež naredi lepo našminkanemu obrazu. Med povabljenimi gosti je bila tudi precej znana gledališka igralca iz Maribora. Po dolgem jutranjem sminkanju je bila kar lepega obraza. Ko pa je dež razjedel in razmočil sminke na njenem obrazu, je bil njen obraz vse kaj drugega kot mladostno svež in na-

smejan obraz; spominjala je na ljubljanske dame, ki da so bile od spredaj muzej in od zadaj lice (šola za dekleta). Verjetno se je pozneje unesla in se je nebo zjasnilo, a je imela neprijetne posledice za novomašno slavlje; Davorin je namreč pričakoval, da bo na novo mašo prišlo veliko ljudi od blizu in daleč, da bo cerkev polna in da bo pomašno darovanje okoli oltarja velika pomoč za kritje stroškov. A ploha je zadržala veliko ljudi doma, kar je pomenilo, da cerkev ni bila polna in da darovanje ni prineslo pričakovanega uspeha, kar pa je pomemilo, da novomašnik ni mogel takoj poravnati vseh stroškov. Proti večeru se je "ožja" družba vrnila v Pišec na novomašnikov dom za večerjo. Da bi Jaka Sem, pridigar, pregнал novomašnikovo potrtost, je povabil njega, mene, moja sošolca Oroza in Videčnika na svoj dom v Ljubnem; Semovi starši in sestra Ančka so s svojo gostoljubnostjo in uvidevnostjo doseglji, da so se oblaki razkadili.

Za konec tega poglavja o mojih počitnicah kot bogoslovca pa vprašanje, kaj sem delal doma, kadar nisem potoval? Ko sem bil doma, sem navadno šel k jutranji maši ob šestih; navadno sem bil pri dveh mašah; najprej pri žup-

nikovi in takoj potem pri kaplanovi. Po dveh mašah na zajtrk v župnišče. Po zajtrku v kaplanovo sobo na klepetanje in delanje načrtov za morebitno popotovanje po fari (popoldne) ali sosednih farah (cel dan). Nato na pošto in domov. Po kolovozu mimo pokopališča ali pa čez pokopališče, ako je slabo vreme spremenilo kolovoz v skoraj nemogoč zarod o m e h č ane ilovke; do brvi čez potok Drvanjo; nato sem imel izbiro: ali čez travnik, med njivami, skozi gozd po kolovozu, ki se je proti domu precej strmo dvignil (tej poti smo rekli "po grabi"); ali pa po poti, ki smo ji rekli "po vrhi": bila je malo daljša, pa manj samotna, in sem se lažje ogibal blatu. Obe poti sta se združili pri Vogrinovi hiši; zopet po dvigajočem se kolovozu skozi kratek gozd in sem že videl streho domače hiše. So še bila druga pota med domom in vasjo, a vsa so bila malo daljša. Navadno sem izbral pot "po grabi". Lepa je bila hoja v jutranjih urah: jutranje sonce, sveži zrak, mir. Samo ena stvar me je motila, motila vedno, kadar sem hodil skozi gozdove, po kolovozih z grmičevjem: silno sem se bal kač in kuščarjev, pa samo, ako sem bil sam. Imel sem bolesten strah pred kačami, čeprav sem vedel, da

niso bile strupene, ker v tem predelu Slovenskih goric verje naših slovenskih šolskih sester, dočim je druga odkritosrčen moški izraz vere v Kristusa, našega Odršenika, kakor jo je izpričala ob smrti s. M. Gonzage vrhovna organizacija slovenske katoliške skupnosti na Korškem. Osmrtnica NSKS se takole glasi:

"Kristus, Veliki duhovnik, je v soboto, 7. septembra, po dolgi bolezni, a vseeno nenadoma poklical k Sebi svojo zvesto služabnico č. sestro Marijo Gonzago Kobentar (Jerico), vse prezgodaj, v starosti 57 let. Bila je vzgojiteljica, ki je vložila svojo energijo in vse svoje sposobnosti v prid slovenske študirajoče mladine ter predvsem v izobraževanju deklet ter v njihovo pripravo na odgovorne naloge žena in mater. — Tri vogale premnogih naših zavednih hiš drže pokonci ravno žene, katerim je naša draga rajna dala potrebno znanje na pot. — Pokojna bo ostala za vse koroške Slovence nepozabna." — Ob strani osmrtnice je veliko znamenje križa.

Če se poleg vernih in zavednih slovenskih ljudi na Korškem danes kdo z globoko hvaležnostjo in spoštovanjem spominja rajne s. Marije Gonzage Kobentar, se je spominja zlasti vsa bivša slovenska vetrinjska begunska skupnost, danes raztresena po vseh kontinentih sveta. Rajnika sestra je bila del te skupnosti; do smrti ji je ostala zvesta. Hvala in čast ji večna!

(Dalje)

Janez Sever

Spomin na Baragov dan

(Nadaljevanje s 2. strani)

K mislim iz govora škofa Ambroziča se bomo še vrnili. Naslikal nam je namreč podobno človeka, ki je vzor pristnosti. Pristnost štiti preprostost. Ne vem, kdo je izbral in zakaj je izbral evangelij pred pridigo. Naj je bil izbran načrtno ali slučajno, v njem so besede, ki veljajo tudi za škofa Barago: "Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikriš to modrim in razumnim in razodel malim."

P. Fortunat ofm

S. Marija Gonzaga Kobentar umrla

CLEVELAND, O. — "Ob prebujanju jutranje zarje, 1. septembra 1979, je naša draga sestra Marija Gonzaga Kobentar (Jerica) v starosti 57 let brez slovesa odhitela v večnost. — Pogreb je bil v sredo, 5. septembra 1979, ob pol 3. popoldne v St. Rupertu pri Velikovcu. — Ker se nisi nič poslovila, živimo še v trdnem upanju na vstajenjsko snidenje s teboj."

Tako se glasi osmrtnica, kakor so jo bile napisale koroške slovenske šolske sestre svoji rajnici sestri Mariji Gonzagi, katera je bila priobčena v celovškem Našem tedniku 6. septembra t.l. in katera vsebuje poleg križa, znamenja naše vere, še ta psalm: "Moje noge je postavil na varno in utrdil moje korake. Navdihnil mi je novo pesem Gospodu, hvalno pesem našemu Bogu."

Tako se znajo posloviti samo prave, resnično duhovne sestre od svoje rajne sestre. V isti številki Našega tednika je bila objavljena še druga osmrtnica, namreč osmrtnica Narodnega sveta koroških Slovencev rajnici s. Mariji Gonzagi. Po svoji vsebini enako močna in značilna kot prva. Razloček med nji-

ma je le ta, da je prva krasen in hkrati tipičen izraz globoke vere naših slovenskih šolskih sester, dočim je druga odkritosrčen moški izraz vere v Kristusa, našega Odršenika, kakor jo je izpričala ob smrti s. M. Gonzage vrhovna organizacija slovenske katoliške skupnosti na Korškem. Osmrtnica NSKS se takole glasi:

"Kristus, Veliki duhovnik, je v soboto, 7. septembra, po dolgi bolezni, a vseeno nenadoma poklical k Sebi svojo zvesto služabnico č. sestro Marijo Gonzago Kobentar (Jerico), vse prezgodaj, v starosti 57 let. Bila je vzgojiteljica, ki je vložila svojo energijo in vse svoje sposobnosti v prid slovenske študirajoče mladine ter predvsem v izobraževanju deklet ter v njihovo pripravo na odgovorne naloge žena in mater. — Tri vogale premnogih naših zavednih hiš drže pokonci ravno žene, katerim je naša draga rajna dala potrebno znanje na pot. — Pokojna bo ostala za vse koroške Slovence nepozabna." — Ob strani osmrtnice je veliko znamenje križa.

Če se poleg vernih in zavednih slovenskih ljudi na Korškem danes kdo z globoko hvaležnostjo in spoštovanjem spominja rajne s. Marije Gonzage Kobentar, se je spominja zlasti vsa bivša slovenska vetrinjska begunska skupnost, danes raztresena po vseh kontinentih sveta. Rajnika sestra je bila del te skupnosti; do smrti ji je ostala zvesta. Hvala in čast ji večna!

Cerkev na Češkem

Jan Korec (71), slovaški škof, je bil leta 1960 obsojen zaradi "velezdaje" na 12 let ječe, ker je daroval sv. mašo in na srečanjih vernikov pridigal o Cerkvi, veri in papežu. Sedaj pa mora kljub bolezni na pljučih delati v neki kemični tovarni v Bratislavi. V osmih urah mora prejšnji škof in sedanji "pomožni delavec" naložiti in zložiti okrog 400 stotov. Nadaljnji dokaz o preganjanju duhovnikov na Češk o s slovaškem je primer protestantskega pastora Jana Simsa (50), ki je bil maja lani prijet zaradi "ščuvanja". Ko se je obtožba izkazala za neresnično, so obsodili Simsa, ki ima težko srčno bolezen, na 8 mesecev zapora, češ da "se je upiral postavni oblasti". Posredovanja in protesti podpisnikov Listine 77 ter iz tujine so bila brezuspešna.

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
RAČUN POMOCI DRŽAVE OHIO

MALI OGLASI

For rent
6 Rooms and bath. St. Vitus area. 481-6073.

(100-106)

For rent
6 Rooms and bath. St. Vitus area. 481-6073.

(100-103, 105)

Zaradi selitve
prodajamo opremo spalne sobe in jedilnice, dvosedalni divan, preproge, božične jasllice (velike oblike), gramofonske plošče, stare in skoraj nove, slovenske knjige, Geographic revije, 50 centov za letnik, 481-4436.

(103-104)

Sibirski eskimski pes
(Siberian husky) oddamo dobremu lastniku. Pokličite 431-3589 po 2. uri pop.

(103-105)

MALI OGLASI

Help Wanted Male

High school or college student needed for part time work at the American Home, 6117 St. Clair Ave., after school and/or on Saturdays. Apply in person.

(X)

BY OWNER

E. 76 St. Clair area. 5 rooms down and 4 up. \$5000. Will finance. 845-2459.

(X)

RICHMOND HTS. 2 LOTS

Investment property. Must sell. \$5000 each. 951-3225 after 6 p.m.

(99-103)

For Rent

3 Unfurnished rooms and bath on E. 71 St. off St. Clair. Adults. No pets. Call 361-0989 after 4 p.m.

(99-109)

HELP WANTED

Molders, Laborers, Aluminum Foundry. 391-8700.

(X)

FOR SALE — BY OWNER

Euclid brick bungalow, maintenance free, 3 bedrooms, 2 fireplaces, large rooms, many extras. Call 943-3028.

(X)

Popravilo hiš

Za vsa popravila na hiši, zunanin in znotraj, kličite 881-0683 po 5:30 zvečer.

(X)

Looking for couple to do light janitorial work at the Willoughby Office Bldg. Suite available plus salary. Call 732-7880

(X)

SUPER CLEAN EUCLID BRICK WITH GARAGE

Living room, kitchen, dining area, 3 bedrooms, rec room with wood burning fireplace, screened porch. Private beach. Deep lot. \$59,500. 731-4551

(X)

SLUŽBO PRI TISKARNI

Ameriške Domovine dobi študent višje šole ali kolegija. Delal bi po šoli in ob sobotah. Oglasite se v uradu AD, 6117 St. Clair Avenue.

(X)

PRODUCTION WORKER

Full time position for new production line. Must be willing to work, have good work record and aptitude for working with machinery. Call 431-2779 for appointment.

(101-103)

BUILDING FOR LEASE

Up to 9000 sq. feet. call days 881-1393

(X)

Help Wanted

Housekeeper. Must have references. Own transportation. Beachwood area. 464-1045.

(102-105)

EASTSIDE MANUFACTURING CO.

Has opening for young man between ages of 15 and 18 to work after school from 3 p.m. to 9 p.m. Call 531-6263.

(102-104)

OFFICE CLERK

Light bookkeeping, typing, filing. Collinwood area. Call John Buher 249-2400.

(103-105)

GENERAL OFFICE

Full or part time. Must type, be neat, accurate and high school grad. No experience necessary, will train to operate computer terminal. Good working cond. Call Rick 881-9101. Maytag. 1832 E. 55 St.

(103-105)

FANTJE NA VASI

priređijo

KONCERT

V SOBOTO 6. OKTOBRA 1979
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6417 ST. CLAIR AVENUE
ZACETEK OB SEDMIH ZVEČER
IGRA ALPSKI SEKSTET

Vaclav Beneš-Třebizský:

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Estrichson, ali kakor mu pravijo povsodi med Bodrci. Jitrenec, je še na brunšviški meji, je hodil po gradovih in pomnoževal posadke največ z danskim moštvo; ti so bili izvežbani in dobro oboroženi, in mogoče jim je bilo odbiti tudi napad sovražnikov, katerih je bilo več od njih.

V vojvodstvu je bilo sicer mirno; toda udajati se brezskrbnosti ni bilo varno. Zato so bili tudi Slovani tolikokrat napadeni, ne da bi se nadejali tega le v sanjah.

Bodrska kneževina je imela postati proti nemškimi navalom nezavzemljivi nasip. To je bilo v korist Dancem, katerim je bilo nemško sosedstvo tudi silno nevarno. Vitez Jitrenec je hotel pri svatbi reči mlademu kraljeviču: "Moja naloga, jasni gospod, je izvršena, biser za krono danskih kraljev je obrušen najkrasnejše... Samo naj se ob njegovem svitu razjasnijo za vse veke i čela tukajšnjih domorodcev, katerih kri se pretaka tudi v mojih žilah."

V.

Napočili so prvi dnevi novembra.

Nebo se je popolnoma izkopal iz oblakov. In zdelo se je, da se je ogrel tudi ostri in mrzli severni veter. Tudi rjava prst je bila, kakor da se smehlja v sončnem svitu.

Stari ljudje so rekali, da takih jesenskih dni v njihovem življenju še ni bilo. Vsako leto so se že proti koncu oktobra razprostrle nad gričevnato pokrajino megle, iz katerih je prišlo dan za dnevom. Iz vasi v vas ni bilo mogoče priti niti peš, kaj šele z vozom, koleasa so se do osi zarivala v blato in marsikje so morali hote ali nehoti pustiti voz v širnem polju. In kaj šele, ko je nastalo neprestano deževje, ki ob katerem je bil ves kraj podoben močvirnatemu jezeru! Letos se je tako vreme si-

cer pričevalo — pričevalo, toda naenkrat se je spremenilo v najlepši čas.

Ljudje so dejali, da nalašč k Jitruščini svatbi.

In že so se shajali gostje z vseh strani.

Če bi bil dvorec bukovskega staroste zavzemal štirikrat tolik prostor, bi ne bili prišli vsi pod streho. Morali so se nastaniti po celi vasi, in drugi dan so stavili šotore ter jih pregnili z belimi plahtami, ki so se belile kot najčistejši sneg.

Sešlo se je starešinstvo skora iz polovice bodrske kneževine. In bilo je tu pestrih oblačil iz najdragocenejših tkanin, da oko ni vedelo, kje naj obstane prej. Grive na konjih so bile prepletene s trakovi iz najtežje svile, konjski repovi so se vlekli po tleh in povsodi je prevladala bela barva. Staroslovanske noše so bile obrobline z najdragocenejšimi kožuhovinami, čapke okrašene s perjem, ki je bilo, kakor da je vzeto iz perutnic bajnih ptičev, na ženskih rokah so se svetile zapetnice in naramki iz najčistejšega zlata, spona na plaščih, igle na prsih so bile najumetnejša zlatarska dela, okoli belih, labodjih grl so bili nabrani na trakovih biseri, za katere bi morali v nemških gradovih plačati neverjetne vsote, lase na sencih so dičili diademi z najkrasnejšimi dragimi kamni. Lasje so bili pri mlajših — neomženih prosto razpuščeni, speti samo s svilenim trakom, vijočim se preko čela, pri omoženih pa spleteni v dve kiti in vravnani pa največ z jantarovimi glavniki.

(Dalje prihodnjic)

ISKRICE

Kdor je velik sam, prizna vedno, da je majhen. Kdor je velik drugemu, prizna, da je majhen drugemu. Kdor je velik drugemu, prizna, da je majhen drugemu. Kdor je velik drugemu, prizna, da je majhen drugemu.

Josip Stritar

Zavarovanje proti povodnji v Pennsilvaniji

Državni komisar za zavarovanje v Pennsilvaniji je naznanil, da je natisnjena nova dopolnjena brošura z navodili in nasveti glede državnega zavarovanja proti povodnji. Knjižica ima naslov "Flood Insurance Facts" in pojasnjuje ter odgovarja na vsa splošna vprašanja glede državnega zavarovanja proti povodnji.

Zavarovanje ni obvezno, zato se mora vsak zase odločiti, če mu je takšno zavarovanje predelil Pennsilvanije se povodnji v manjših ali večjih razdobjih ponavljajo. Več Slovencev in celo več članov naših K.S.K.J. društev je v tistih predelih že utrpelo občutno škodo zaradi povodnji.

Pametno je torej, da se vsi, ki so izpostavljeni nevarnosti zaradi povodnji, zanimajo za to zavarovanje.

Knjižico "Flood Insurance Facts" morete dobiti, če pišete na naslov: FLOOD GUIDE, Pennsylvania Insurance Department, Harrisburg, Pa. 17020. Priložite kuverto s svojim naslovom, frankirano 15 centov.

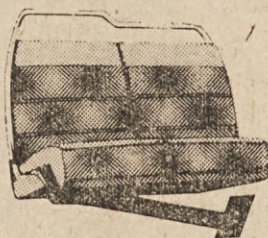
Ker spada to zavarovanje pod "National Flood Insurance Program", imajo najbrž tudi v drugih zveznih državah enaka zavarovanja, zato se naj prizadeti zanimajo pri svojih predstavnikih v državah, kjer živijo.

NOVI AVTOBUSI SO TU

Vsega skupaj 157 novih RTA avtobusov je tu. In kakšni so ti avtobusi! General Motors avtobusi imajo več novih ugodnosti in potnikom nudijo udobno, prijetno vožnjo.

TOPLA IN PRIJETNA NOTRANJOST.

Novi GMC avtobusi imajo vablivo notranjost. Oranžna in rjava barva je topla in razvedrilna. Mirno se vsedete v velike, udobne sedeže in se veselite vožnje. Izredno velika okna, osenčena za zmanjšanje sončne bleščobe, so perfekta za čitanje ali opazovanje okolice.

Avtobusi seveda imajo tudi avtomatično ohlajevalno in grelno napravo za udobno vožnjo skozi celo leto.

SVETLA IN ŽIVAHNA ZUNANJOST.

Zunanost novih avtobusov je ravno tako prijetna, kot notranjost. Vsak avtobus je svetlo-bele barve z RTA rdečimi in oranžnimi progami tik pod okni.

Na prednjem delu in ob straneh so tudi veliki, vidni smerni napisi, da lažje najdete vaš avtobus.

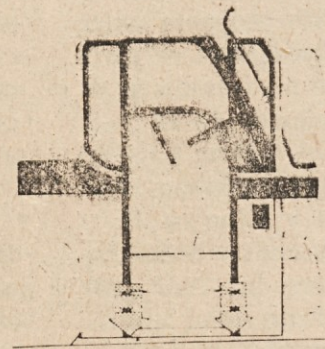
VSAK AVTOBUS JE DOBRO ZGRAJEN.

Novi avtobusi imajo več kot lepo zunanost. Svojevrstna samostojna prednja suspenzija omogoča lažje obratovanje avtobusa. To pomeni za vas gladkejšo, bolj stabilno vožnjo.

POSEBNE UGODNOSTI ZA POSEBNE POTNIKE.

Avtobusna oblika je bolj dostopna za ostarele in onemogle, ki se poslužujejo RTA.

Avtobusi imajo "premikajočo" napravo, ki stopnice spušča nižje pri vstopu ali izstopu.

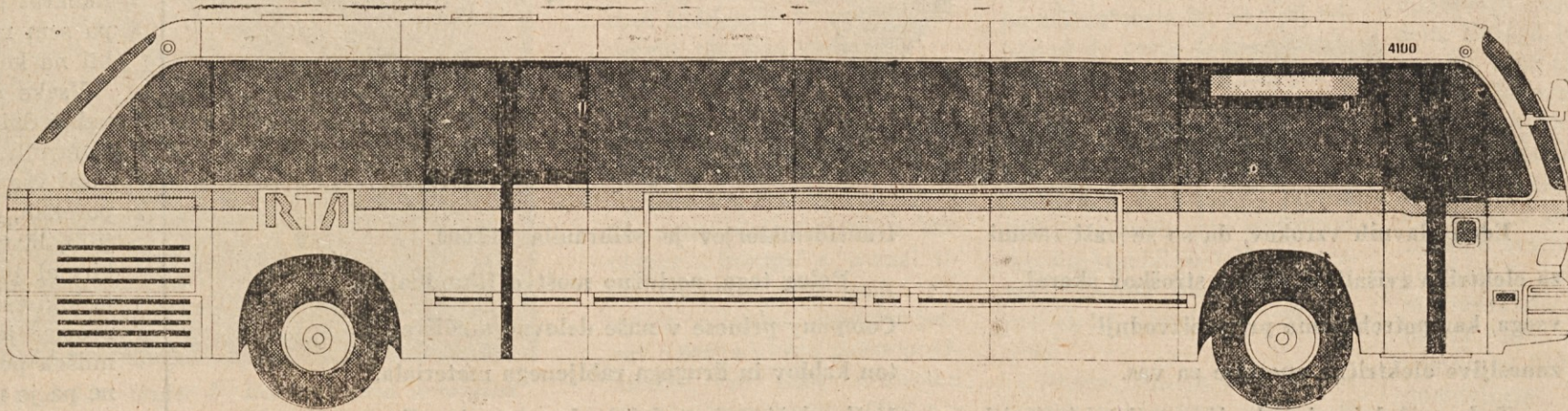
Poleg tega so zadnja vrata izredno široka.

PAZITE NA NOVE AVTOBUSE.

Ti novi avtobusi bodo kmalu vozili na vseh RTA progah v Clevelandu. Možno je, da jih boste videli tudi v vaši sosesčini. Ti avtobusi so vaši, in vaša podpora RTA je omogočala, da smo jih nakupili in vključili v promet. RTA ceni vašo podporo.

Greater Cleveland Regional Transit Authority

KOLENDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

- 22. — KRES nastopi v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue za 25-letnico svoje ustanovitve.
- 23. — Društvo SPB, Cleveland, priredi vsakoletno romanje k Materi božji v Frank, Ohio.

OKTOBER

- 6. — Fantje na vasi priredijo koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7. uri zvečer. Igra Alpski sekstet.
- 7. — Občni zbor Slovenske šole sv. Vida.
- 7. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi TRGATEV. Po kosilu zabava in ples.

- 13. — Newburgh-Maple Hts. klub upokojencev priredi večerjo in ples v SND na 80. cesti. Igra Ed Buehner.

- 13. — Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju Sv. Vida.

- 14. — Podružnica št. 32, SZZ proslavi 50-letnico obstoja z večerjo in plesom v SDD na Recher Avenue v Euclidu. Večerja ob 4. popoldne, ples ob 6. zvečer. Igra Richie Vadnal orkester.

- 20. — Tabor, DSPB Cleveland, priredi svoj jesenski družabni večer. Igrajo "Veseli Slovenci".

- 21. — Občni zbor Slovenske pristave.

- 21. — Slovenski narodni dom na 5050 Stanley Avenue na Maple Heights, Ohio, priredi TRGATEV. Začetek ob dveh popoldne.

- 27. — Slovensko-ameriški primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci"

- 28. — Dramatsko društvo Lili praznuje 60-letnico svoje ustanovitve v Slov. domu na Holmes Ave. Igra Alpski sekstet.

- 28. — Pevski zbor Planina poda v SND na 5050 Stanley Avenue na Maple Heights svoj jesenski koncert. Začetek ob štirih popoldne.

NOVEMBER

- 4. — The Slovenian National Art Guild pripravi razstavo v SDD na Recher Ave.

- 3. — Štajerski klub priredi vsakoletno Martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

- 4. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 3.30 popoldne.

- 10. — Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

- 10. — Pevski zbor Jadran priredi Jesenski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 5.30 popoldne.

- 11. — Slomškov krožek priredi vsakoletno Slomškovo kosilo v farnem avditoriju pri Sv. Vidu.

- 16. - 17. - 18. — Fara sv. Vida priredi svojo vsakoletno jesensko zabavo z bazarjem v farni dvorani.

- 18. — Fare Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

- 24. — Mladinski pevski zbor Krožka št. 3 obhaja 45-letnico z banketom in koncertom v SDD na Waterloo Road.

- 25. — Pevska skupina Dawn Slovenske ženske zveze poda koncert v SDD na Recher Avenue v Euclidu. Začetek ob 4.

popoldne.

DECEMBER

- 2. — Miklavževanje Slovenske šole pri sv. Vidu.

- 9. — Pevski zbor Slovan priredi jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

- 16. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ pripravi ob 3. popoldne v Slovenskem domu na Holmes Avenue božičnico za svo-

1980

FEBRUAR

- 16. — Dramatsko društvo Lili pridedi svojo vsakoletno maškarado v Slov. domu na Holmes Ave. Igra Alpski sekstet.

- 17. — Kosilo Slovenske šole pri sv. Vidu.

MAREC

- 9. — Dramatsko društvo Lili pridedi svojo veselo igro "Voda" v Slov. domu na Holmes Ave.

APRIL

- 12. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

MAJ

- 11. — Materinska proslava Slovenske šole pri sv. Vidu.

JUNIJ

- 14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Četnikov in civilnega prebivalstva.

- 15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.

JULIJ

- 20. — Pliknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.

OKTOBER

- 18. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".

Živila in zobje

Porenski stomatologi so postavili črno listo živil, ki vsebujejo industrijski sladkor kot poglavitnega povzročitelja zobne gnilobe. Spiske so izobesili v zobozdravstvenih

ambulantah.

Na vrhu so bonboni in čokolada. Druge slaščice, keksi, pecivo, limonada, coca-cola, sadni led, sadne konzerve in mezge so prav tako na seznamu.

VOTE FOR

RICHARD S. PRICE

PRICE COUNCILMAN WARD 23

"I pledge to work for you with the Mayor of your choice and City Council to bring our Ward 23 back to the stature it once had and still deserves".

ENDORSED BY TAXPAYERS ASSOCIATION OF CUYAHOGA COUNTY

Price for Council Committee, Joanne Price, 7309 St. Clair, Cleveland, Ohio 44103

PAID POLITICAL AD